

ศศก. ว.ท. ๖๙๘๐
ฉบับที่ ๘๓, ปีที่ ๑
หน้า ๑

ที่ กษ ๐๓๐๓/ว.ท.๖๙๘๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕๐ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำท่าจีน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๔/๒๕๕๒) ฉบับลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำท่าจีน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียดบันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำท่าจีน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานออกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาครัฐสหกรณ์ การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๔/๒๕๕๒) ฉบับลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

/ร่างกฎกระทรวง ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำท่าจีน เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการค้า การประปา
หรือกิจการอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง
การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๕๔ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดง
แผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ที่	เรื่อง	วันที่มีมติ	สาระสำคัญ
๑	-	-	-
๒	-	-	-
...	-	-	-

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการ
ชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๕๔

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการ
และประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๔๕๔ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบาย
ของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณ
ของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนี้ จะเป็นผลดีต่อการเงิน

และงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการน้ำชาลประทานเมื่อภูมิภาคท้องที่มีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการซ่อมบำรุง โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการซ่อมบำรุง อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากการน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้ง มาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าซ่อมบำรุงได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะ ทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทาน ตามพระราชบัญญัติ การซ่อมบำรุงหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) กำหนดอัตราค่าซ่อมบำรุงและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

- สำหรับปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำชาลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้ ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำท่าจีน ปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำ ประมาณ ๑,๕๗๒.๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีบริษัทที่ประปาไทย จำกัด ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๑๐๘.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๑,๔๙๐.๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชาลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในทางน้ำชาลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำ ในภัยหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการซ่อมบำรุงหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการ ซ่อมบำรุงหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการซ่อมบำรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้
จึงขอให้คณะกรรมการรับรองลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานแม่น้ำท่าจีน เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าซ่อมบำรุง พ.ศ. .... (จากกิโลเมตรที่ ๑๙๗.๗๐๐ ของแม่น้ำท่าจีน ในท้องที่ตำบล บางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ถึงกิโลเมตรที่ ๒๒๙.๕๐๐ ในท้องที่ตำบลจั่วราย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม)

๕.๒ พร้อมนี้ได้แนบบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล
และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด ตามลิํงที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน
กองกฎหมายและที่ดิน
โทร. โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๙-๒๖๒๖